

MARIANNE DIJKSHOORN OVER TOEGANKELIJKHEID EVENEMENTEN

Festivals zijn voor iedereen; dat vinden we allemaal. Maar hoe toegankelijk zijn ze voor mensen met een beperking? Inmiddels heeft 1 op de 5 mensen een beperking en/of toegankelijkheidsbehoeften. Als je hen buiten laat staan loop je serieuze inkomsten mis. Ook beginnen steeds meer gemeenten actief te vragen hoe inclusief je bent en in subsidie aanvragen wordt ook toegankelijkheid steeds vaker een vereiste. Hoe pakken we de toegankelijkheid aan?

Een festival is niet de eerste omgeving waar je mensen met een beperking zou verwachten. Toch zie je steeds meer mensen met een beperking verschijnen op festivals en niet alleen de rolstoelgebruikers maar ook mensen met een andere fysieke beperking of mensen met een visuele, auditieve of cognitieve beperking.

Hoe kun je zorgen dat mensen met een beperking kunnen participeren in een festival zonder dat het jou als organisator al te veel kost? Wij vroegen het Marianne Dijkshoorn van adviesbureau Welkom Toegankelijkheid & Evenementen, ervaringsdeskundige met een beperking en auteur van het boek 'Maak je event toegankelijk voor iedereen' over waar te beginnen aan toegankelijkheid voor mensen met een beperking.

Wat verstaan we eigenlijk onder 'toegankelijkheid'?

"Toegankelijkheid bestaat uit drie fases waarin men kan deelnemen aan een festival. Allereerst de toegankelijkheidsfase. Dit is onder andere de informatie over toegankelijkheid die je deelt op de website vooraf aan de kaartverkoop. Bezoekers zoeken naar informatie op de festivalwebsite over het programma en de start van de ticketverkoop. Mensen met een beperking willen dan ook weten hoe toegankelijk het is. Bijvoorbeeld als zij een rolstoeltoegankelijk toilet nodig hebben en zij wel willen weten of deze er is voordat zij een ticket kopen."

Dat klinkt logisch. Is het enkel een Miva toilet regelen?

"Nee, mensen met een beperking komen niet omdat er enkel een rolstoeltoegankelijk toilet is. Zij willen vooral de show zien en het festival beleven. Daarnaast hebben niet alle mensen met een beperking een rolstoeltoegankelijk toilet nodig. Dit noem je doorgankelijkheid en is de tweede fase. Deze fase gaat over een gelijkwaardige beleving. Zijn er zicht plaatsen voor mensen met een beperking, kunnen zij zelfstandig een drankje bestellen en kunnen zij zelfstandig het toilet bezoeken?"

Mensen met een beperking willen dus zelfstandig zijn en je hoeft niet voor hen te zorgen?

"Het klopt dat mensen met een beperking het liefst zelfstandig zijn en met hun eigen vriendengroep over het festivalterrein gaan. Zij hebben alleen maar af en toe een helpende hand nodig. Bijvoorbeeld als zij ergens niet bij kunnen zoals een foodtruck of de merchandise balie.

Ook hebben zij in de laatste fase van toegankelijkheid hulp nodig omdat zij soms minder zelfredzaam zijn. De laatste fase is uitgangelijkheid: "Hoe kom je er uit in geval van een calamiteit?" Ook dat gaat niet alleen over rolstoeltoegankelijkheid maar ook over de communicatie aan bijvoorbeeld mensen met een auditieve beperking en slechtziende mensen."

Dat klinkt best veel omvattend. Waar begin je?

"Je begint bij gastvrijheid. Dat zit natuurlijk in het DNA van velen uit de evenementenbranche. Stel je open voor mensen met een beperking en vraag een expert die begrijpt wat een evenement organiseren inhoudt en die ook weet van meerdere doelgroepen van mensen met een beperking die je kan helpen met alles regelen. Daarmee bespaar je kosten.

Waar staat Nederland nu met toegankelijke festivals?

"Op dit moment zijn nog geen 10% van alle Nederlandse festivals echt toegankelijk voor mensen met een verschillend type beperking. Dat is best gek bij zo'n vooruitstrevende en innovatieve plaats die wij innemen op de festivalmarkt in de wereld. Toegankelijkheid is redelijk simpel te bewerkstelligen. Dus waarom zetten we hier niet met zijn allen de schouders onder?"

Hoe ziet jouw werkwijze eruit?

"Ik ga met een organisator het liefst maanden vooraf aan het festival in gesprek over de plannen en leveranciers. Niet alle leveranciers hebben toegankelijke materialen en je wilt niet een rolstoeltoegankelijk toilet huren waar geen rolstoel in past. Op mijn website staat een aantal toegankelijke leveranciers.

We bespreken wat er nodig is om iedereen overal te laten komen; Hoe toegankelijk is de foodtruck area en hoe toegankelijk is de festivalmarkt enzovoort? Verder bekijk ik met je waar vandaan mensen met een beperking de show kunnen volgen. Is er een kijkplatform nodig of heb je rolstoel plaatsaanduidingen met rolstoelmatten nodig? Ook mensen met een ander type beperking hebben aandacht nodig. Is er een prikkelarme ruimte en plaatsen voor mensen die een muziek tolk willen volgen?

Maar u bent ook tien jaar onze koning, symbool van onze eenheid, en in die hoedanigheid heten wij u welkom in rotter dam. Het

Na het eerste gesprek volgt een advies rapportage met adviezen die gebaseerd zijn op gastvrijheid. Bijvoorbeeld is er een placemat bij de bar beschikbaar waar je dingen op kunt aanwijzen in plaats hoeft te schreeuwen naar de barmedewerker. Mensen met een beperking willen een evenement gelijkwaardig kunnen beleven. Vervolgens loop ik in productietijd het terrein na. Soms kloppen de toegankelijkheidsfaciliteiten niet bij de locatie en richten we deze ter plaatse anders in zodat de faciliteiten wel bruikbaar zijn.

Als locaties toegankelijk zijn krijgen zij de certificering 'Toegankelijke Locatie'. Het is hier belangrijk om te vermelden dat echt niet alles in één editie hoeft. Rome is ook niet in een dag gebouwd. Bij dit hele proces werk ik volgens de customer journey."

Heb je een perfect voorbeeld van toegankelijkheid?

"Jazeker! De nationale Koningsdagviering 2023 in Rotterdam vind ik een heel mooi voorbeeld van een evenement dat echt iedereen op een gelijkwaardige manier kon beleven. Er waren kijkplatforms voor mensen in een rolstoel en die slecht ter been zijn, een prikkelarme ruimte waar mensen de Koning van dichtbij konden zien zonder in de drukte te hoeven staan. Schrijftolken die ervoor zorgden dat de live schermen ondertiteld werden zo-

dat mensen met een auditieve beperking toch wisten wat er gezegd werd. En audioscripteurs die via een kop-telefoontje aan de mensen met een visuele beperking de beleving uitlegden: "Nu krijgt Koningin Maxima een Feyenoord-sjaal om haar nek." Dat maakt dat iemand met een beperking zo'n dag kan beleven als ieder ander. Dan heb je bereikt waar toegankelijk voorstaat: dat festivals voor iedereen zijn."

Wat kostte dit?

"De kosten vielen hier erg in mee en lagen rond de €7.000,-. Low-budget kun je al veel bereiken. Bijvoorbeeld door de informatievoorziening op de website te verbeteren. Je helpt iemand met een beperking enorm door simpelweg kenbaar te maken welke voorzieningen er wel en niet zijn op locatie. Een omschrijving als het rolstoeltoegankelijk toilet staat achter de EHBO en verder bestaat het terrein uit gras en zand levert alleen maar vragen op. Zorg ook dat er op je website een e-mailadres staat waar mensen terecht kunnen met hun vragen over toegankelijkheid. Als je de vraag kent, kun je dingen daarvoor organiseren. Bij de meeste vragen is de oplossing vrij simpel: iemand wilde bijvoorbeeld wat eerder op een festivalterrein zijn. Nou, dat kon geregeld worden."

Een kwestie van communicatie, dus?

"De communicatie vooraf is inderdaad het laaghangende fruit. Als je dat goed doet ben je al een heel eind. Communicatie tijdens het festival is trouwens ook belangrijk en zowel via beeld als geluid."

Toegankelijkheid vanuit gastvrijheid en communicatie kost zeker iets; wie betaalt dat?

"Steeds meer gemeenten en city marketing organisaties stimuleren het verbeteren van de toegankelijkheid en inclusie bij festivals. Er zijn meerdere gemeenten die de advieskosten subsidiëren vanuit een innovatiebudget. Vraag hier zeker na bij de gemeente waar jij je evenement organiseert. Ook zijn er diverse fondsen met publieks-gelden voor toegankelijkheid en inclusie."

Waarom moet je als organisator met toegankelijkheid aan de slag?

"Het is onmogelijk om een festival te organiseren voor iedereen omdat iedereen zijn eigen interesses, smaak en behoeftes heeft. Wél is het belangrijk om iedereen die je festival wil bezoeken, zo te faciliteren waar mogelijk. Als wij daar als organisatoren allemaal ons best voor doen, ziet Nederland er nóg mooier uit en worden onze festivals nog beter en gastvrijer."

Welkom

TOEGANKELIJKHEID & EVENEMENTEN

<https://geenbeperkingmeer.nl/>

 info@geenbeperkingmeer.nl

 06 - 41 84 78 29